



PERSOONLIJK

Aan de Minister van Economische Zaken
de heer H. Kamp
Postbus 20101
2500 EC DEN HAAG

Utrecht, 22 januari 2014

Betreft: Onderzoek duurzaamheid Nederlandse elektriciteitssector
Onze referentie: WBE/tgr/140122.009
Contactpersoon: Wilma Berends

HAMBURGERSTRAAT 28A
3512 NS UTRECHT
NEDERLAND
T +31(0)30 2331328
F +31(0)30 2331311
INFO@NATUURENMILIEU.NL
WWW.NATUURENMILIEU.NL

Geachte heer Kamp,

Binnenkort publiceren zeven maatschappelijke organisaties (Consumentenbond, Greenpeace, HIVOS, Natuur & Milieu, Vereniging Eigen Huis, Wereld Natuur Fonds, WISE) een onderzoek naar de duurzaamheid van de Nederlandse elektriciteitssector. Hiermee willen deze organisaties onder andere een bijdrage leveren aan het vergroten van de transparantie van de stroommarkt. De resultaten worden in februari 2014 gepubliceerd en naar u toegestuurd.

Bij de uitvoering van dit onderzoek hebben we ook de stroometiketten van bedrijven en producten geanalyseerd. Zoals u weet zijn producenten verplicht informatie te verstrekken over de herkomst van de elektriciteit die ze leveren aan eindgebruikers. Op de markt zijn twee soorten etiketten in gebruik:

- per bedrijf
- per stroomproduct (bij bedrijven met meerdere stroomproducten verschilt deze van het bedrijfsetiket).

Deze etiketten zouden een goed hulpmiddel kunnen zijn om transparantie van de markt te bevorderen en de duurzaamheid te beoordelen, maar wij moeten constateren dat ze daarvoor teveel hiaten vertonen. De huidige stroometiketten maken het niet mogelijk om goed onderscheid te maken op duurzaamheid tussen verschillende soorten groene stroom en geven te weinig informatie over de herkomst van de stroom. Transparantie, marktwerking, duurzaam consumeren, de uitvoering van het Energieakkoord en het realiseren van de energietransitie zijn gebaat bij betere etiketten. Overigens is het volgens ons ook van groot belang dat alle stroom gecertificeerd wordt d.m.v. Garanties van Oorsprong, zodat de controle op de keten verder verbeterd.

Hieronder lichten wij toe welke extra informatie wij essentieel vinden voor het verbeteren van de stroometiketten van bedrijven en van producten.

Verbeterpunten voor etiketten van bedrijven en producten

1. Eigen productie verschillend verwerkt: het is voor producenten die in eigen installaties fossiele bronnen inzetten gunstig om 'de landelijke handelsmix' als uitgangspunt te nemen, omdat de landelijke handelsmix iets groener is dan bijvoorbeeld stroom die voor 100% afkomstig is uit de eigen kolencentrale. Sommige producenten vervangen op het etiket (een deel van) hun eigen productie door ingekochte stroom of

- handelsmix. Naar onze mening zou de zogenaamde netto methode (hierbij wordt de eigen productie verwerkt op het etiket en aangevuld met data over netto-inkoop) een correcter beeld geven van het bedrijf.
2. Geen onderscheid tussen eigen productie en handel: op de etiketten is nu niet zichtbaar of de stroom afkomstig is van eigen productie (incl. PPA's) of van inkoop/handel. Daarmee wordt het onderscheid niet zichtbaar tussen bedrijven die echt een structurele bijdrage leveren aan de energievoorziening (door zelf te produceren) en bedrijven die dat niet doen.
 3. Geen onderscheid binnen de categorie biomassa: de inzet van biomassa voor energieproductie is niet altijd even duurzaam. Een stroometiket zou inzage moeten geven in de aard en het land van herkomst van de biomassa, en of het een primair product of een reststroom of een residu betreft.
 4. Land van herkomst niet vermeld: op de etiketten is nu geen land van herkomst vermeld. Een onderscheid tussen binnen- /buitenland is naar onze mening te beperkt. Het noemen van landen is cruciaal, want niet alle buitenlandse waterkrachtstroom hoeft immers uit reeds lang bestaande centrales in Noorwegen te komen.

Samenvattend achten wij het dus van groot belang dat op etiketten van bedrijven en producten:

- producenten hun gehele eigen productie direct in hun bedrijfsetiket verwerken (netto methode)
- leveranciers per bron aangeven welke stroom afkomstig is van eigen productie of PPA's (en welke van inkoop)
- nadere informatie over biomassa wordt gegeven
- leveranciers per bron aangeven wat het land van herkomst is

Wij hopen dat u onze adviezen wilt meenemen en betrekken bij het overleg met de sector en er voor wilt zorgen dat de etiketten in 2015 voldoen aan onze wensen. Het is onze overtuiging dat verbeterde etiketten veel meer dan nu bijdragen aan een transparante stroommarkt waarin afnemers en leveranciers bewustere keuzes maken. We lichten dit graag toe in een nadere gedachtenwisseling.

Een kopie van deze brief sturen wij naar de leden van de vaste Commissie voor Economische Zaken uit de Tweede Kamer der Staten-Generaal en naar Energie Nederland.

Met vriendelijke groet,
Natuur & Milieu



Tjerk Wagenaar
directeur

mede namens Consumentenbond, Greenpeace, HIVOS, Vereniging Eigen Huis, Wereld Natuur Fonds en WISE